

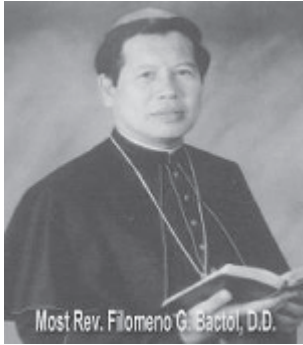
KATILINGBAN

Ang opisyal nga pamantalaan sa Basic Ecclesial Communities (BEC) sa parokya sa Naval

Vol 2, No. 3

website: www.geocities.com/navaldiocese

October 2005

Most Rev. Filomeno G. Bactol, D.D.

Mensaje

Kinsa ba ang usa ka inahan? Unsa ba ang Eukaristiya?

Dili malalis nga kitang tanan adunay inahan. Dili usab malalis nga ang atong kinabuhi namugna sulod sa sabakan sa atong inahan. Mao

diay nga kung mokugos ang usa ka inahan sa iyang anak iya gayud kining sapnayon sa iyang mga bukton ug ipaduol sa iyang dughan kay sa gugma man diay kita namugna. Ang gugma sa inahan malungtaron, mapailubon, ug maalagaron kay alang kaniya walay bili ang gugma kung kini dili magmalungtaron, magmapailubon, ug maalagaron sa kinabuhi.

Mao kana ang atong Mahal nga Inahan sa Rosaryo. Inahan siya sa Gugma, Inahan siya sa Kinabuhi. Ug ang duha, Gugma ug Kinabuhi, magakuyog gayud ug dili mahimong pagabulagon.

Nan, mao kini ang grasya sa Eukaristiya. Ang Eukaristiya mao ang Lawas ug Dugo ni Kristo nga Iyang giula alang kanato aron makabaton kita ug kinabuhi, ug kining kinabuhia gihatag kanato sa atong Inahan, ang Mahal nga Birhen. Kay dili ba gisabak niya sulod sa iyang sabakan ang Eukaristiya, si Hesus nga atong Ginoo? Kay dili ba mahimong tabernakulo ang tiyan ni Maria tungod sa Eukaristiya nga nabuhi dinhi?

Gugma ug Kinabuhi. Maria ug Eukaristiya. Ang duha dili mahimong pagabulagon kay sila naghatag sa kinabuhi ug grasya.

Sa atong pagsaulog karong Oktubre 1-2, 2005 sa kapistahan sa Mahal nga Inahan sa Santos nga Pagrosaryo ug sa pagsaulog nato sa Oktubre isip Bulan sa Rosaryo, gihumduman nato ug gipasalamatan ang dakong gasa sa kinabuhi nga namugna gikan sa gugma sa usa ka inahan tungod sa kabubut-on sa Dios. Magmabungahon unta ang atong kapistahan pinaagi sa atong pagdangop sa atong inahan ug paggakos kaniya ug sa kinabuhi nga iyang gasa kanato. Magmaalagaron unta kita niining maong kinabuhi pinasubay sa atong inahan ug nga isalikway unta nato ang bisan unsa mga magdaut niini.

Maayong Fiesta kanatong tanan!

Bishop FILOMENO G. BACTOL, D.D.
ug mga Kaparian sa Naval

PAMALANDONG SA EBANGHELYO

Octobre 2, 2005 : Ika – 27 nga Domingo “Sulod sa Tuig”
Basahon: Is. 5:1-7/ Phil. 4:6-9/ Mateo 21:33-43

Tema:

Ang samingay sa mga mamumunong sa-op naghulagway sa pait nga dangatan sa Mesiyas ug sa dakong krisis sa kasaysayan sa kaluwasan. Walay hunong nga nakighinabi ang Dios ngadto sa mga tigbantay sa parasan sa Israel. Ug sa katapusan naghangyo kanila ang Dios pinaagi sa iyang anak. Uban ang dili-ikatandi nga autoridad, gimantala ni Jesus ang pag-abot sa ting-ani sa katapusang panahon. Ang katawhan sa Dios kinahanglan modawat sa ilang Mesiyas.

Apan ang kabataan walay kalainan sa ilang mga katigulangan. Maingon nga ang ilang mga katigulangan misalikway sa mga matarong ug sa mga propeta, ang mga magtutudlo ug ang mga Pariseo nangandam usab aron pagpatay sa manununod sa hamiling parasan sa Dios. Tungod niini ang gisaaran nga katawhan daw nagsalikway sa ilang pagkapili, daw naglugti sa ilang kasabutan tali sa Dios, ang kasabutan nga maoy magdala kanila ngadto sa kahingpitan. Ginamit kining maong samingay, tataw nga gisangyaw ni Hesus ang mahitungod sa iyang kamatayon. Mianhi siya sa kalibutan ug ang iyang kaugalingong katawhan misalikway kaniya. Unya sa katapusan gisalikway nila ang Anak ug ang manununod. Gani ila siyang gilansang gawas sa siyudad. Gitapos ang samingay diha sa usa ka bahad, “. . . ang gingharian sa Dios kuhaon gikan kaninyo ug ihatag ngadto sa mga tawo nga makahatag og maayong mga bunga”(Mateo 21:43). Ang simbahan sa nabanghaw'ng Ginoo maoy midawat sa misyon nga kaniadto gisangon sa Israel. Ug napaniguro ni San

Mateo nga kining bag-ong katawhan mohatag og maayong ani.

Apan kining bag-ong mga saop kinahanglang mohatag gayod sa ani ngadto sa Tag-iyay kay wala siyay puas nga nagsukot sa abot sa iyang parasan. Angay natong hinumduman nga ang Simbahan natukod ibabaw sa sinalikway nga bato. Ug sanglit kay sinalikway man ang nagtawag kanato, kinahanglan andam usab kita sa pagdawat kanila nga gihinginlan niining kalibutan ug sa paghimog mga paghukom-bisan pa man kon ang maong mga paghukom maghatod kanato ngadto sa kamatayon "gawas sa siyudad". Kay kondili, "kuhaon ang gingharian sa Dios gikan kanato ug ihatag kini ngadto sa mga tawo nga makahatag og maayong ani."

Pamalandongi kini:

Sa imong pagkinabuhi isip Kristyano, ikaw naghatag ba og maayong bunga ngadto sa Dios? Sa unsang paagiha ikaw nagmabungahon?

Octobre 9, 2005 : Ika- 28 nga Domingo "Sulod sa Tuig"
 Basahon: Is. 25:6-10/ Phil.4:12-14,19-20/ Mateo 22:1-14

Sa ebanghelyo karong adlaw, si San Mateo naghigot mahitungod sa usa ka hari nga sa makaduha ka higayon mipadala sa iyang mga sinugo aron pagdapit sa mga pinasidunggang bisita alang sa kasal sa iyang anak. Apan ang mga pinasidunggang dinapit wala magtagad sa maong pagdapit. Gani ang uban kanila nangasuko pa hinoon. Sa kalit lang ang kasadya sa pagsaulog midangat hinoon ngadto sa pagsilot. Sa walay pagpili bag-ong mga bisita ang gitigom gikan sa mga kadalanan aron

mapuno ang hawanan sa bangkita. Apan diay usa ka kabus nga gitambog sa kangitngit sa gawas tungod kay wala siyay panahon ni kahimoan nga makasul-ob siyag sapot alang sa kasal. Kining talagsaong sugilanon nagtug-an og mas halawom nga kahulugan. Kining maong samingay naglarawan sa malipayong kasaulogan ug pag-inambitay diin ang mga Israelita maoy unang mga dinapit. Apan nagdumili ang Israel sa pagdawat sa mga pagdapit sa mga propeta ug sa mga matarong. Bisan gani niining katapusang pagdapit nga gihimo ni Hesus ug sa iyang mga apostoles, ang Israel nagdumili lang gihapon. Ang ilang siyudad, ang Jerusalem, gigun-ob sa mga Romanhon niadtong tuig 70 A.D. Ang unang mga Kristyanos miisip niini nga usa ka tataw nga ilhanan nga ang maong pagdapit gihimo diay alang sa tanang katawhan.

Apan mao lagi kana: "daghan ang dinapit, ug diyotay ra ang pinili." Mahimo man nga Kristyano kita sa ngalan lang kay dili man kita buot nga makabig ug mabag-o. Mahimo man nga mituo kita nga gidapit ta alang sa bangkita sa gingharian, bisan kon pabilin kitang wala magtagad sa basiyong plato atubangan sa daghang mga bata sa tibuok kalibutan. Ang pagkinabuhi isip binunyagan maoy importante ug dili ang papel nga nagmatuod nga ikaw nabunyagan. Nga ang pagkinabuhi mao ang sapot nga gihisgotan ni San Pablo sa iyang pag-ingon, "Isul-ob ninyo ang bag-ong tawo nga gibuhay sa Dios sama sa iyang dagway, nga makita diha sa matuod nga kinabuhing matarong ug balaan" (Efeso 4:24). Kon ikaw walay sapot alang sa kasal ang imong imbitasyon sa maong kasal dili mahinungdanon alang sa hari.

KATILINGBAN
 Ang papel nga naitatagan sa Basikong Eklezial Komunita (BEC) sa parokya sa Makab

TEAM MINISTRY

Team Moderator: Bishop Filomeno G. Bactol, D.D.

Team Members: Fr. Marvyn A. Maceda
 Fr. Benjamin C. Pantas
 Fr. Jesus G. Ty
 Fr. Kenneth Hendricks
 Fr. Dario Bebillo
 Fr. Bing Colasito

Editor:

Alfredo Paghubasan

Writers/Researchers:

Salvador Castro   Reymund Icaín
 Ramises Bongabong   Linda Roldan
 Eudoxia Canonoy   Necitas Casado
 Catalina Machete   Gualberto Tonelete

Encoders:

Vinna Sabroso   Sonia Pitao
 Josephine Romero

Circulation Managers:

Jorge Manco
 Danilo Jayubo
 Jonnel Quilaneta
 Alfredo Olaer

Business Managers:

Rizalito V. Curso
 Conchita Calvez

Computer Specialist
 Oscar O. Borrinaga

Pamalandongi kini:

Ikaw nagsul-ob ba sa bag-ong tawo nga gibuhay sa Dios sama sa iyang dagway nga nadawat nimo sa dihang ikaw gibunyagan? Hinumdumi nga dili ang papel nga nagmatuod nga ikaw nabunyagan maoy importante. Ang mahinungdanon mao nga ikaw nagkinabuhi isip binunyagan.

Octobre 16, 2005: Ika- 29 nga Domingo “Sulod sa Tuig”
Basahon : Is. 45:1,4-6/1Thes 1:1-5/ Mateo 22:15-21

Tema:

“Ihatag ngadto sa Emperador ang iya sa Emperador, ug ngadto sa Dios ang iya sa Dios”(Mateo 22:21). Sa pagtubag ni Hesus niini wala niya gipasabot nga mao na kini ang kinatibuk-ang paglambigit sa mga Kristiyanos isip mga lungsuranon. Kinahanglan sabton ta kining bahin sa ebanghelyo sa kinatibuk-an niini. Ang Simbahan, sa iyang bahin, kinahanglang maglikay sa tentasyon sa paghatag ngadto sa Dios unsay iya sa Emperador, sa paggamit sa gahum sa relihiyon aron magmando sa katilingban.

“Supak ba sa atong Balaod ang pagbayad og buhis ngadto sa Emperador sa Roma, o dili ba?” (Mateo 22:17). Ang mga kaaway ni Hesus ug ang mga dumadapig sa mga Romanhon naghiusa pagbitik kang Hesus. Sayod ta nga ang mga Judio wala malipay nga sila ubos sa pagmando sa mga Romanhon. Kini makit-an nato diha sa ilang pagdumili sa pagbayad og buhis ngadto sa Emperador. Tungod sa samang hinungdan, gikasilagan sa mga Judio ang mga kobrador sa buhis kay sa ilang pagpangobra og buhis sila midapig man sa mga Romanhon. Kon magdumili si Hesus pagbayad og buhi, daw midapig siya niining mga rebeldeng Judio. Apan kon motugot niini si Hesus, maangin ang iyang katarong. Apan ang mga tigpakaaron-ingnon ang nangutana kang Hesus. Nagtinguha man gud sila nga pakaulawan nila si Hesus. Sayop sila kay ang ilang mga bulsa puno man sa kwarta nga iya sa Emperador. Gani, ila mang giila ang labaw’ng gahum sa Romanhong Emperador. Nakaikyas si Hesus sa ilang bitik sa iyang pag-ingon: “Ihatag ngadto sa Emperador ang iya sa Emperador ug ngadto sa Dios ang iya sa

Dios.”Gihisgotan ni Hesus ang Dios tungod kay ang Dios ra man ang Makagagahum sa tanan nga maoy molumpag sa mga gipaka-diosdios sa mga gamhanan niining kalibutan.

Kon si “Hesukristo mao ang atong Ginoo”(Filipos 2:11), nan, nagsalikway diay kita sa Emperador nga miangkong nga miulipon sa katawhan ginamit ang ilang politikanhon ug relihiyosong idyolohiya.

Pamalandongi kini:

Ikaw naghatag ba ngadto sa gobyerno, ang iya sa gobyerno ug ngadto sa Dios ang iya sa Dios? Kinsa man ang imong giila nga may mas labaw’ng gahum, ang gobyerno ba o ang Dios? Nan, tumana ang unsay gisugo sa Dios?

October 23, 2005: Ika-30 nga Domingo “sulod sa tuig”
Basahon : Ex. 22:20-26 / 1Thes. 1:5-10 / **MT. 22:34-40**

Tema:

“Pagbalaan kamo, kay ako, ang Ginoo nga inyong Dios, balaan man” (Levitico 19:2). Ang katawhan sa Dios kinahanglang manig-ingon sa ilang Dios. Ang Dios mahigugmaon ug mapuangoron, dugay masuko ug puno sa kalooy. Sa iyang kamaunongon gi-amomahan niya sila nga walay nagtabang kanila. Ubos sa ilang linaing panalipod ug pagtagad ang mga biyuda, ang mga langyaw, ang mga ilo.

Ang katawhan nga nahiusa kaniya diha sa usa ka kasabutan kinahanglang mopakita sa ilang kamaunongon pinaagi sa ilang pag-atiman sa mga walay gahum. Ang tanang mga balaodnon sa kasabutan maghatod gayod kanato niining ulusahong sukaranan: ang gugma nga maoy bugtong gipangayo sa Dios.

Miingon si Hesus nga ang ikaduhang sugo sama sa nahauna. Gani ang ikaduha nagpadayag man sa nahauna. Kon gihigugma mo ang Ginoong imong Dios sa tibukong mong kaugalingon, kanang maong gugma madayag gayod diha sa pagkaon sa mga gutom, sa pagpasilong sa mga walay puloy-anan, sa paglingkawas sa mga nilupigan. Si Hesus, ang labing dakong nagpadayag sa gugma sa Amahan (Juan 3:16), mipakita sa kalawom nianang maong gugma diha sa pagtanyag niya sa iyang kaugalingon

alang kanato samtang kita wala pay mahimo (Roma 5:6). Ang atong gugma alang sa usag usa maoy ilhanan nga kita iyang mga tinun-an (Juan 13:35)

Pamalandongi kini:

Ikaw nagpakita ba ug gugma ngadto sa imong isig kaingon nga maoy nahimong bunga sa imong dakung gugma sa Dios? Hinumdumi nga dili igo nga ang tawo ra ang imong higugmaon, ni igo nga ang Dios ra say imong higugmaon?

Octobre 30, 2005: Ika-31 nga Domingo "sulod sa tuig"
 Basahon : Mat. 1:14-2:2,8-10 / 1Thes. 2:7-9,13 /
 Mateo 23:1-12

Tema:

Sa ikalimang siglo (B.C.) si propeta Malaquias misudya sa kaparian sa iyang panahon kay mibulag sila sa pagtuo uban sa pagbiya sa balaod sa Dios. Kini maoy hinungdan nga napukan ang ilang katawhan. Sa ingon si Hesus usab nagpahimangno sa iyang mga tinun-an sa pagbantay batok sa mga magtutudlo ug sa mga Paresio. Mapugsanon kaayo silang mosulti sa uban kon unsay ilang angayang buhaton, apan kini sila dili gani motuman bisag usa na lang niini. Sa ilang dakong tinguha nga tahuron sila, buot silang manghawod inay moalagad. Gusto silang tawgong magtutudlo ug tagaan ug linaing pagtagad.

Kinahanglan ang mga tinun-an ni Hesus maglikay niining makapabanging taras. Dili ba usa ra man ang ilang Magtutudlo, si Cristo, ug usa ra usab ang ilang Amahan, ang Dios? Dili ba silang tanan mga managsuon man, sa ingon managsama? Busa wala gayod untay maninguha nga manghawod sa uban. Ang matag usa kinahanglang moalagad sa tanan. Ug sila nga naghupot og awtoridad diha sa katilingban kinahanglang magmaalagaron sa ilang pagpangulo.

Isip mga anak sa usa ra ka Amahan ug isip mga tinun-an sa usa ra nga Ginoo, wala gayod untay moisip sa iyang kaugalingon nga mas labaw sa uban. Kitang tanan kinahanglang motugot nga ang Dios maoy maghari kanato. Bisan karong panahona, kanang panghunahuna nga ikaw labaw sa tanan makuyaw lang gihapon. Kining maong tawhanong kahuyang nasabot ni San Pablo. Sa iyang sulat

ngadto sa mga taga-Tesalonica, ang dili hinakog nga pagpangalagad ni San Pablo maoy nahimong panig-ingnan alang kanila nga mangulo sa Simbahan.

Pamalandongi kini:

Ikaw nagtinguha bang manghawod o moalagad?

BEC 2nd ANNIVERSARY

SITIO ILAWOD

Octobre 4, 2005

ANAS, AGPANGI

Octobre 12, 2005

UPPER BIGA-A

Octobre 25, 2005

LOWER CALUMPANG

Octobre 27, 2005

SMO. ROSARIO/LOWER ILAYA

Octobre 29, 2005

FIESTA ACTIVITIES

October 2, 2005, Sunday
 Feast Day (Our Lady of the Holy Rosary)

4:30 a.m. - Mass

Parochial Fellowship

- 8:00 a.m. - Arrival of BECs, Cofradias, Religious Movements and Organizations, Parishioners
- 8:30 a.m. - Welcome, Praising, Opening Prayer
- 9:30 a.m. - Blessing of the Botika sa Parokya
- 9:45 a.m. - Pontifical Mass
 Celebrant: Most Rev. Filomeno G. Bactol, D.D
 Concelebrants: Clergy of Naval and Visiting Clergy
 Sponsors: All BECs, PPC, Religious Groups and Organizations, Religious Movement and Renewal, Parishioner
- Choir: Parish Choir/SFC
- 12:00 Noon - Lunch (Salusalo)
- 1:00 p.m. - Continuation of Fellowship
 Raffle Draw
- 4:00 p.m. - Mass
- 5:00 p.m. - Procession (right after the mass)
 Salve
 Final Blessing

NAVAL COUNTRY INN

"Your home away from home"

**&
 NAVAL TOWN CENTER**

LJC Rice Mill & Groceries

Sitio Lupa, Calumpang Ground Floor, Naval Mall
 Owned and Managed by:
BONG BONGABONG